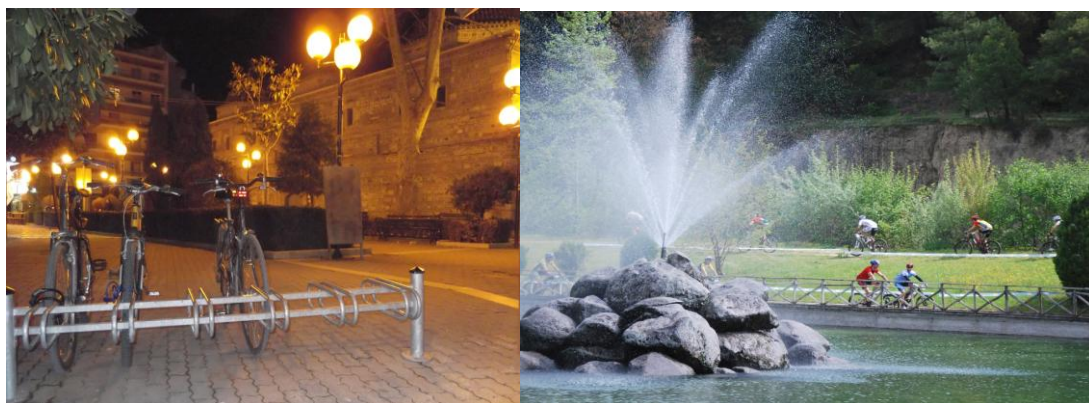

**ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ
ΕΝΕΡΓΟΥΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ
ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ**

Σέρρες, Ιούλιος 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	3
1 Υφιστάμενη κατάσταση – Αναθεώρηση θεμελιωδών αποδεικτικών στοιχείων	5
1.1 Υφιστάμενη κατάσταση.....	5
1.2 Υφιστάμενος σχεδιασμός - πολιτικές.....	6
1.3 Προηγούμενη εμπειρία	7
1.4 Μεταφορά τεχνογνωσίας.....	8
2 Ομάδες Στόχοι και ανάλυση Κοινωνικών Εταίρων.....	8
3 Ανάλυση προβλημάτων, από τον σκοπό στις δραστηριότητες και προτεινόμενες δράσεις.....	8
3.1 Ανάλυση προβλημάτων	8
3.2 Από τον σκοπό στις δραστηριότητες	10
3.3 Προτεινόμενες δράσεις... ..	11
4. Ανάλυση λογικού πλαισίου.....	15
5. Διαβούλευση προσχεδίου.....	15
6. Έναρξη έργου.....	15
7. Εμπειρία από την μέχρι στιγμής διαδικασία.....	16

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ ΣΤΙΣ
ΣΕΡΡΕΣ: «ΜΕ ΠΟΔΗΛΑΤΟ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ» (ΣΥΝΟΨΗ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΤΟΣ) ΚΑΙ ΤΗΣ
ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ
ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΩΝ ΣΤΙΣ ΣΕΡΡΕΣ (ΧΑΡΤΕΣ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ : ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
ΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΤΟΣ) ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το έργο **ACTIVE TRAVEL NETWORK** της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας URBACT II 2007-2013, στο οποίο συμμετέχει ο Δήμος Σερρών ως εταίρος, ανήκει στην κατηγορία των Θεματικών Δικτύων που σκοπό έχουν την ανταλλαγή εμπειριών ανάμεσα σε Ευρωπαϊκές πόλεις και την εφαρμογή – διάδοση της γνώσης σε όλα τα πεδία της βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Η ιστοσελίδα του προγράμματος είναι η ακόλουθη : <http://urbact.eu/en/projects/low-carbon-urbanenvironments/active-travel-network/homepage/>.

Το συγκεκριμένο Θεματικό Δίκτυο σκοπεύει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που προκαλεί η υπερβολική χρήση του αυτοκινήτου σε μικρές ή μετρίου μεγέθους πόλεις με την προώθηση της χρήσης εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης, όπως του ποδηλάτου και της πεζής μετακίνησης, που αποτελούν τα μέσα της λεγόμενης «ενεργούς μετακίνησης». Επίσης, είναι μία απάντηση στην οικονομική κρίση αλλά και στη συνεχώς αυξανόμενη τιμή του πετρελαίου και εξάρτησή μας από τα ορυκτά καύσιμα.

Μέσω της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης των πολιτικών αρχών, των πολιτών αλλά και όλων των εμπλεκόμενων φορέων για τη χρήση μη μηχανοκίνητων τρόπων μεταφοράς για μικρές αποστάσεις όπως αυτές μέσα στην πόλη, θα συμβάλει στη βελτίωση της υγείας των πολιτών, της τοπικής οικονομίας και στην περιβαλλοντική αναβάθμιση μέσω της μείωσης των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα.

Οι βασικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του Δικτύου αυτού είναι :

- ✚ Ανταλλαγή εμπειριών και μεταφορά γνώσης ανάμεσα στις συμμετέχουσες πόλεις από διαφορετικές Ευρωπαϊκές χώρες
- ✚ Ανάλυση καλών πρακτικών
- ✚ Προσδιορισμός των γενικών επιλογών για δράση στην κάθε πόλη
- ✚ **Προσδιορισμός συγκεκριμένων επεμβάσεων σε κάθε πόλη (Τοπικό Σχέδιο Δράσης – ΤΣΔ)**
- ✚ Δημιουργία Τοπικής Ομάδας Στήριξης (ΤΟΣ) (απαρτίζεται από εκπροσώπους τοπικών φορέων που έχουν εμπλοκή στα δρώμενα της κινητικότητας στην πόλη και από ευαισθητοποιημένους κοινωνικούς φορείς με σκοπό την ενεργή εμπλοκή τους που είναι και προϋπόθεση για την υλοποίηση του έργου)
- ✚ Εφαρμογή μικρών, σε κλίμακα, μέτρων και εκστρατειών ενημέρωσης

Μία από τις βασικές δραστηριότητες του έργου “**ACTIVE TRAVEL NETWORK**” είναι η δημιουργία ενός **Τοπικού Σχεδίου Δράσης** αναφορικά με την προώθηση της Βιώσιμης Κινητικότητας, το οποίο κάθε εταίρος δεσμεύεται να αναπτύξει ως αποτέλεσμα της συμμετοχής του στο πρόγραμμα. Ο εστιασμένος στόχος του εγχειριδίου αυτού θα είναι η προβολή και προώθηση της πεζής μετακίνησης και του ποδηλάτου.

Στο πλαίσιο του έργου **ACTIVE TRAVEL NETWORK**, ο Δήμος Σερρών καταρτίζει το δικό του Τοπικό Σχέδιο Δράσης Ενεργούς Μετακίνησης, το οποίο εστιάζει σε μέτρα διαχείρισης κινητικότητας και σε εκστρατείες ευαισθητοποίησης στο αντικείμενο της ενεργούς μετακίνησης (active travel). Περιλαμβάνει επίσης και προτάσεις υποδομών που συμβάλλουν στην κατεύθυνση της διαχείρισης κινητικότητας, με στόχο τη στροφή των μετακινούμενων από τη χρήση ΙΧ προς ηπιότερους τρόπους μετακίνησης. Το Τοπικό Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει σε λεπτομέρεια τις πολιτικές, τις στρατηγικές και τα μέτρα (σε ιεράρχηση), με τα οποία ο Δήμος Σερρών επιθυμεί να ενισχύσει το ποδήλατο. Ανάδοχος Σύμβουλος σε θέματα βιώσιμης κινητικότητας για την υλοποίηση της διαδικασίας της Επιθεώρησης (Ελέγχου) των Συνθηκών Ενεργούς Μετακίνησης (ΕΣΕΜ) στην πόλη των Σερρών καθώς και τη Σύνταξη του Τοπικού Σχεδίου Δράσης, των δύο βασικών

δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του έργου ACTIVE TRAVEL NETWORK ήταν η κ. Θεοδώρα Ζησοπούλου, Πολιτικός Μηχανικός – Συγκοινωνιολόγος.

Για τη σύνδεση θεωρίας και πράξης, παρατίθεται παρακάτω (Παράρτημα Α) η πιλοτική εφαρμογή ενός ήπιου μέτρου/εκστρατείας προώθησης του ποδηλάτου και η αποτίμηση της εφαρμογής αυτής.

1. Υφιστάμενη κατάσταση – Αναθεώρηση θεμελιωδών αποδεικτικών στοιχείων

1.1 Υφιστάμενη κατάσταση

Η Επιθεώρηση Συνθηκών Ενεργούς Μετακίνησης - ΕΣΕΜ («Audit») στην πόλη των Σερρών πραγματοποιήθηκε στις 24/8/2011, μετά από πρόσκληση των μελών της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (ΤΟΣ) που είχε συσταθεί από την αρχή του έργου ACTIVE TRAVEL NETWORK, το οποίο χρηματοδοτείται από την Κοινοτική Πρωτοβουλία URBACT II 2007-2013. Στην ημερίδα της ΕΣΕΜ πραγματοποιήθηκε η ενημέρωση της ΤΟΣ σχετικά με την πορεία του έργου και διενεργήθηκε η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου υπό την καθοδήγηση της Συμβούλου για το έργο ACTIVE TRAVEL NETWORK.

Το συνολικό πλήθος των ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν είναι 21 και μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:

Ομάδα ΤΟΣ	Πλήθος ερωτηματολογίων
Πολιτική ηγεσία	1
Δήμος Σερρών (διάφορες υπηρεσίες)	4
Εκπρόσωποι Ομάδων Χρηστών	10
Εκπρόσωποι άλλων Ομάδων	6
Σύνολο	21

Οι συμμετέχοντες ήταν 11 γυναίκες και 10 άνδρες.

Συνοψίζοντας τα βασικά εξαγόμενα της ΕΣΕΜ, αυτή κρίνεται ως επιτυχημένη ως διαδικασία, τόσο σε επίπεδο συμμετοχής των μελών της ΤΟΣ όσο και ουσιαστικής συμμετοχής και ανταλλαγής απόψεων – συζήτησης κατά τη διάρκεια της. Σε ότι αφορά στα αποτελέσματα της ανάλυσης των ερωτηματολογίων για την σκιαγράφηση της υφιστάμενης κατάστασης στην πόλη των Σερρών στα θέματα ενεργούς μετακίνησης, αυτά δεν είναι τα καλύτερα δυνατά, αλλά ούτε και αποθαρρυντικά. Πιο συγκεκριμένα ορισμένα βασικά συμπεράσματα παρατίθενται στη συνέχεια:

- Οι Σέρρες είναι μία πόλη μεσαίου μεγέθους με ιδανικό ανάγλυφο, χωροταξική και πολεοδομική ανάπτυξη για ευρεία εφαρμογή μέτρων βιώσιμης κινητικότητας με έμφαση στην ενεργό μετακίνηση.
- Η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης απεικονίζει τις προσπάθειες που έχουν γίνει μέχρι στιγμής από πλευράς πολιτείας αλλά και την πρόθεση των χρηστών για αλλαγή φιλοσοφίας στις καθημερινές μετακινήσεις.
- Η πόλη βρίσκεται στο σημείο που ή θα παραμείνει στην ερασιτεχνική και εθελοντική αντιμετώπιση των θεμάτων ενεργούς μετακίνησης ή θα τολμήσει να κάνει την διαφορά.
- Ο σωστός σχεδιασμός, η διάθεση κονδυλίων, η διαβούλευση / πληροφόρηση του κοινού και η βούληση – ακόμη και με πολιτικό κόστος – της Πολιτείας είναι οι κύριοι παράγοντες που καθορίζουν το μέλλον μίας πόλης, όταν και μόνο όταν, υπάρχει όραμα.

Στο περιβάλλον αυτό, η σύνταξη του Τοπικού Σχεδίου Δράσης αποτελεί έναν επιπλέον μοχλό ανάπτυξης, θέτοντας προτεραιότητες και σχεδιάζοντας ρεαλιστικά και σταδιακά τα επόμενα βήματα, σε πλήρη εναρμόνιση με τον υφιστάμενο σχεδιασμό και αξιοποιώντας στο έπακρο το διαθέσιμο «υλικό», που δεν είναι άλλο από τους πολίτες που έχουν ανάγκη να δουν την πόλη τους να εξελίσσεται σε μία πόλη βιώσιμη, φιλική και ανθρωποκεντρική.

Από τα αποτελέσματα των μέχρι τώρα ενεργειών που περιλαμβάνουν τη διεξαγωγή της ΕΣΕΜ, συναντήσεις των μελών της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (LSG meetings) και συναντήσεις με την πολιτική ηγεσία του Δήμου, αποφασίστηκε ότι το Τοπικό Σχέδιο Δράσης των Σερρών θα πρέπει να εστιάσει στην προώθηση του ποδηλάτου και κατ' επέκταση σε εκείνες της δράσεις που θα βελτιώσουν τόσο την υφιστάμενη υποδομή όσο και την επέκτασή της με στόχο τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου δικτύου.

Μετά από το τέλος της Επιθεώρησης Ενεργούς Μετακίνησης (ΕΣΕΜ) και τη συλλογή όλης της πληροφορίας για την υφιστάμενη κατάσταση στην πόλη των Σερρών και των προγραμματιζόμενων έργων και δράσεων, τέθηκαν αρχικά οι προτεραιότητες για τη σύνταξη του Τοπικού Σχεδίου Δράσης :

- Συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων στην ενεργό μετακίνηση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας
- Αξιοποίηση της υπάρχουσας γνώσης, όπως π.χ. αξιολόγηση των δράσεων που απέτυχαν στο παρελθόν, προβλήματα που αντιμετώπιστηκαν και τρόποι που ξεπεράστηκαν
- Υιοθέτηση ρεαλιστικών στόχων και στρατηγικών προσαρμοσμένων στην «πραγματικότητα» της πόλης
- Η πλειοψηφία των μέτρων – προτάσεων του Τοπικού Σχεδίου Δράσης (Τ.Σ.Δ.) να υλοποιηθούν μέχρι το τέλος του έργου
- Μεγαλύτερος βαθμός συμμετοχής των ποδηλατών / πεζών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για την πολιτική των μεταφορών «στο τέλος της ημέρας»

1.2 Υφιστάμενος σχεδιασμός - πολιτικές

Ο υφιστάμενος σχεδιασμός για το ποδήλατο στην πόλη των Σερρών περιλαμβάνει:

- A. Την Κυκλοφοριακή Κανονιστική Απόφαση 721/2008 του Δήμου Σερρών, βάσει της οποίας αποφασίστηκε η ρύθμιση της κυκλοφορίας στην πόλη. Μεταξύ των ρυθμίσεων περιλαμβάνεται και η δημιουργία ενός αρκετά εκτεταμένου δικτύου ποδηλατοδρόμων.
- B. Το εγχειρίδιο προώθησης χρήσης ποδηλάτου στην πόλη των Σερρών, που εκπονήθηκε τον Οκτώβριο του 2011 στα πλαίσια του προγράμματος PIMMS TRANSFER (χρηματοδότηση INTERREG IVC). Το εγχειρίδιο καταλήγει σε μία πρόταση εκτεταμένου δικτύου ποδηλατοδρόμων, συνολικού μήκους περίπου 20 km, το οποίο περιλαμβάνει τις διαδρομές της ανωτέρω Κανονιστικής Απόφασης, τις οποίες συμπληρώνει και διασυνδέει με νέες.

Γ. Το έργο: «Ολοκληρωμένες αστικές αναπλάσεις οδικών αξόνων Δήμου Σερρών» (χρηματοδότηση από ΕΠ «Μακεδονία – Θράκη 2007-2013»). Η κατασκευή του έργου που αφορά στην κεντρική περιοχή του Δήμου, έχει αρχίσει και μεταξύ άλλων περιλαμβάνει τη δημιουργία ποδηλατοδρόμου διπλής κατεύθυνσης σε τμήμα της οδού Β. Βασιλείου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα σχέδια ανάπλασης και τα έργα υποδομής που προγραμματίζονται / υλοποιούνται από την Δημοτική Αρχή, διαφαίνεται ότι οι συνθήκες ενεργούς μετακίνησης στις Σέρρες θα αναβαθμιστούν περαιτέρω. Οι ενέργειες που απαιτούνται για έναν ενιαίο σχεδιασμό και εξετάζονται στο Τοπικό Σχέδιο Δράσης είναι:

- η αξιολόγηση των υφιστάμενων προτάσεων για ποδηλατοδρόμους
- ο επανασχεδιασμός ενός ρεαλιστικού και αποδοτικού δικτύου, κοινής αποδοχής
- η ιεράρχηση της υλοποίησης σε τμήματα, με καθορισμό προτεραιοτήτων υλοποίησης
- ο καθορισμός των απαιτούμενων δράσεων που θα υποστηρίζουν τόσο την υλοποίηση της απαραίτητης υποδομής όσο και την προώθηση της χρήσης του ποδηλάτου

1.3 Προηγούμενη εμπειρία

Κατά τον σχεδιασμό των δράσεων για την περαιτέρω προώθηση του ποδηλάτου στην πόλη πρέπει να ληφθούν υπόψη οι όποιες ενέργειες έχουν γίνει στο παρελθόν οι οποίες δεν έτυχαν της αναμενόμενης αποδοχής. Η ανάλυση των αιτιών και των παραγόντων ενός αποτυχημένου εγχειρήματος χρησιμεύουν στην αποφυγή νέων λαθών και βεβαιασμένων βημάτων. Ως παράδειγμα αναφέρεται η προσπάθεια του Δήμου, πριν από 2 περίπου έτη, χάραξης ενός βασικού δικτύου ποδηλατοδρόμων στην πόλη με το βάψιμο διαδρομών και εγκατάσταση σχετικής κατακόρυφης σήμανσης στο υφιστάμενο οδόστρωμα κίνησης οχημάτων, η οποία απέτυχε. Οι διαγραμμίσεις δεν έτυχαν ούτε μία ημέρας σεβασμού από την παράνομη στάθμευση ενώ σε αρκετές περιπτώσεις παρόδιοι καταστηματαρχες προχώρησαν από μόνοι τους στο σβήσιμο – κατάργηση των διαγραμμίσεων και πινακίδων.

Οι βασικότεροι παράγοντες που οδήγησαν στην αποτυχημένη αυτή απόπειρα μπορούν να συνοψισθούν στους εξής:

- έλλειψη διαβούλευσης του προτεινόμενου δικτύου με τους ενδιαφερόμενους – εμπλεκόμενους
- έλλειψη ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του κοινού για το έργο και απουσία δράσεων προώθησης του ποδηλάτου
- ανεπαρκής διαχείριση της κυκλοφορίας και ιδιαίτερα της στάθμευσης κατά μήκος των αξόνων (και στην περιοχή επιρροής τους) που δημιουργήθηκαν οι ποδηλατοδρόμοι
- απουσία αστυνόμευσης

ενώ παράγοντες που αφορούν στη γενικότερη απουσία ενημέρωσης και παιδείας των χρηστών σε σχέση με τη σημασία της ενεργούς μετακίνησης και της προτεραιότητας που πρέπει να έχει στην καθημερινή ζωή των πολιτών, απλώς υποστηρίζουν μία γενικότερη απαξίωση τέτοιων μέτρων.

1.4 Μεταφορά τεχνογνωσίας

Ο Δήμος Σερρών συμμετέχει τα τελευταία χρόνια σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα που έχουν ανάμεσα στα αντικείμενά τους και τη μεταφορά τεχνογνωσίας. Εκτός από το ACTIVE TRAVEL NETWORK, στα πλαίσια του PIMMS TRANSFER (χρηματοδότηση από INTERREG IVC) που είχε ως βασικό θεωρητικό υπόβαθρο τη βιώσιμη κινητικότητα, καταγράφηκαν καλές πρακτικές για την προώθηση του ποδηλάτου.

2. Ομάδες Στόχοι και ανάλυση Κοινωνικών Εταίρων

Στη σύνταξη του Τοπικού Σχεδίου Δράσης κλήθηκαν όλοι οι κοινωνικοί εταίροι που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα με την ενεργό μετακίνηση στην πόλη των Σερρών. Οι κοινωνικοί εταίροι διαχωρίζονται στους βασικούς κοινωνικούς εταίρους (αυτοί που επηρεάζονται άμεσα από την πολιτική, θετικά ή αρνητικά) και στους δευτερεύοντες κοινωνικούς εταίρους (αυτοί με ρόλο ενδιάμεσου φορέα όπως, μεταξύ άλλων, πηγές παροχής στοιχείων, αρμόδιοι χάραξης πολιτικών και εργαζόμενοι σε τοπικό επίπεδο).

Οι κοινωνικοί εταίροι αποτελούν και τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (Local Support Group) του έργου ACTIVE TRAVEL NETWORK που είναι ενήμερα για την πορεία του έργου από την αρχή.

Τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (ΤΟΣ) είναι εκπρόσωποι του Δήμου (πολιτική ηγεσία και τεχνικό/διοικητικό προσωπικό,) της Τροχαίας και Δημοτικής Αστυνομίας του Δήμου, της α' βάθμιας, β' βάθμιας και γ' βάθμιας εκπαίδευσης (σχολεία και Ανώτατα και Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα), του ποδηλατικού συλλόγου, του συλλόγου περιπατητών, Δημοσίων Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, Ομίλων κλπ.

Σημειώνεται ότι υλοποιήθηκαν δύο συναντήσεις της ΤΟΣ, η πρώτη στις 2 Μαρτίου 2012, με στόχο την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της Επιθεώρησης Συνθηκών Ενεργούς Μετακίνησης (ΕΣΕΜ) και τον καθορισμό των βασικών αρχών, στόχων και δράσεων του Τοπικού Σχεδίου Δράσης (ΤΣΔ) και η δεύτερη στις 24 Μαΐου 2012 όπου οριστικοποιήθηκαν οι δράσεις, έγινε η ανάλυση λογικού πλαισίου και συζητήθηκαν οι επόμενες ενέργειες για τη διαβούλευση και την έναρξη του έργου.

3. Ανάλυση προβλημάτων, από τον σκοπό στις δραστηριότητες και προτεινόμενες δράσεις

3.1 Ανάλυση προβλημάτων

Η καταγραφή των προβλημάτων για την ενεργό μετακίνηση στην πόλη των Σερρών πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια διεξαγωγής της Επιθεώρησης Συνθηκών Ενεργούς Μετακίνησης (ΕΣΕΜ). Τα προβλήματα που επισημάνθηκαν περιλαμβάνουν τα εξής:

- Οι δυνατότητες των ποδηλατών για ενεργό συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων μπορεί να γίνει μόνο κατόπιν συνολικής πρότασης από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου.
- Το υπάρχον δίκτυο ποδηλάτων είναι μικρό, χωρίς συνοχή, κακοσυντηρημένο και χωρίς προδιαγραφές.
- Όλη η κυκλοφορία των οχημάτων διέρχεται από το κέντρο της πόλης. Υπάρχει παράνομη στάθμευση και δεν αστυνομεύεται επαρκώς.
- Οι αμιγείς πεζόδρομοι που υλοποιήθηκαν σχετικά πρόσφατα στην κεντρική περιοχή του Δήμου, καταπατώνται από δίκυκλα αλλά και αυτοκίνητα υποβαθμίζοντας την ποιότητα ζωής.
- Δεν υπάρχει πλήρης σχεδιασμός (για το κέντρο της πόλης τουλάχιστον) για τις θέσεις στάθμευσης ποδηλάτων.
- Οι κυκλοφοριακές ρυθμίσεις στην πόλη αλλάζουν συχνά και είναι αποσπασματικές.
- Δεν είναι ικανοποιητικό το επίπεδο οδικής ασφάλειας για πεζούς και ποδηλάτες.
- Δεν υπάρχει κανονισμός φορτοεκφόρτωσης στο κέντρο της πόλης ή σε ολόκληρη την πόλη, δεν υπάρχουν περιορισμοί κίνησης βαρέων οχημάτων και δεν υπάρχει ικανός περιορισμός στάθμευσης βαρέων οχημάτων στην πόλη.
- Δεν υπάρχει πολιτική των μεταφορών στον Δήμο Σερρών ή η υπάρχουσα πολιτική μεταφορών και ενεργούς μετακίνησης δεν τυγχάνει της απαραίτητης δημοσιοποίησης με αποτέλεσμα να μην γνωρίζουν οι πολίτες τον προγραμματισμό του Δήμου για άμεσα ή και μελλοντικά έργα. Έτσι υπάρχει διάσταση απόψεων σχετικά με το «έργο» του Δήμου και τις προθέσεις του για περαιτέρω βελτίωση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΒΑΚ). Επίσης, θεωρείται ότι δεν προβλέπεται ικανοποιητικός προϋπολογισμός από τον Δήμο για έργα που προωθούν την ενεργό μετακίνηση.
- Τα έργα υποδομής δεν έχουν προχωρήσει στον απαιτούμενο βαθμό.
- Δεν αξιοποιούνται κατάλληλα οι ευκαιρίες χρηματοδότησης. Εύρεση χορηγιών για καμπάνιες.
- Ανεπαρκής αστυνόμευση και παιδεία των οδηγών.

Επιπλέον των ανωτέρω επισημάνσεων, κατά τη διεξαγωγή της συνάντησης της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (ΤΟΣ) στις 2/3/2012, έγινε η καταγραφή των προβλημάτων και των πιθανών λύσεων με εστίαση στο αντικείμενο του Τοπικού

Σχεδίου Δράσης που είναι η προώθηση του ποδηλάτου, με χρήση του παρακάτω πίνακα.

Πίνακας προβλημάτων και λύσεων Για ανάλυση ζητημάτων και ανταλλαγή ιδεών σχετικά με τις πιθανές λύσεις		
Προβλήματα	Λύσεις	Πηγές
Μικρό μήκος δικτύου ποδηλατοδρόμων	Επέκταση δικτύου	
Κακή οδική συμπεριφορά (έλλειψη σεβασμού στους ποδηλάτες)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δράσεις ευαισθητοποίησης (π.χ. ποδηλατοδρομίες, παιδεία) ➤ Εντατικοποίηση της αστυνόμευσης 	
Καταπάτηση ποδηλατοδρόμων από πεζούς (αδιαφορία)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Καλύτερη σήμανση ➤ Επιβολή ποινών ➤ Καμπάνιες ενημέρωσης του κοινού 	
Έλλειψη σαφούς χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των θεσμοθετημένων ποδηλατοδρόμων	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάπτυξη χρονοδιαγράμματος ➤ Καθορισμός προϋπολογισμού ➤ Τεχνικές προδιαγραφές ➤ Εύρεση πόρων 	
Κακή διαχείριση δημόσιου χώρου	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Πολιτική βούληση ➤ Σχεδιασμός 	
Ανυπαρξία οδικής ασφάλειας ποδηλατών	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Καλύτερη σήμανση ➤ Καλύτερη προστασία ποδηλατών ➤ Αγωγή – ενημέρωση – ευαισθητοποίηση 	
Οι ποδηλάτες αποθαρρύνονται να χρησιμοποιούν το ποδήλατο σε καθημερινή βάση	Κίνητρα: σε σχολεία, σε εργαζόμενους και εύρεση δωροθετών για επιβράβευση	

3.2 Από τον σκοπό στις δραστηριότητες

Μετά από διαλογική συζήτηση, καθορίστηκαν ο σκοπός, οι στόχοι, οι εκροές και οι απαιτούμενες δραστηριότητες που θα αφορά το Τοπικό Σχέδιο Δράσης των Σερρών. Σε πλήρη σύμπλευση με τις οδηγίες σύνταξης του ΤΣΔ, αποφασίστηκαν τα κάτωθι:

Καθορισμός σκοπού «όνειρο με προθεσμία»

Σέρρες: πόλη πρότυπο για βιώσιμη κινητικότητα

Καθορισμός στόχων (πιο περιορισμένη και συγκεκριμένη εκδοχή του σκοπού)

Σέρρες: πόλη πρότυπο για βιώσιμη κινητικότητα – έμφαση στο ποδήλατο

Καθορισμός εκροών (αναγκαίες εκροές για την επίτευξη στόχων – μετρήσιμα αποτελέσματα έργων ή δραστηριοτήτων)

1. Να υλοποιηθεί το θεσμοθετημένο δίκτυο ποδηλατοδρόμων
2. 50% αύξηση των μετακινούμενων με ποδήλατο ανά έτος

Καθορισμός δραστηριοτήτων (αναγκαίες δραστηριότητες για την επίτευξη των εκροών)

Οι δραστηριότητες παρουσιάζονται στα επόμενα

3.3 Προτεινόμενες δράσεις

Από τις συναντήσεις της ΤΟΣ καθορίστηκαν οι προτεινόμενες δράσεις και οι παράμετροί τους για την υλοποίηση του σκοπού, των στόχων και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Τοπικού Σχεδίου Δράσης, οι οποίες παρουσιάζονται στους Πίνακες που ακολουθούν.

Προβλήματα, στόχοι και δράσεις	
Περιγραφή προβλήματος	Δεν υπάρχουν ποσοτικοποιημένα στοιχεία σχετικά με τη χρήση του ποδηλάτου στην πόλη
Στόχοι	A. Αρχική καταγραφή του πλήθους των ημερήσιων μετακινήσεων με ποδήλατο - διαδρομών που ακολουθούνται και άλλων χαρακτηριστικών B. Συστηματική καταγραφή των ημερήσιων μετακινήσεων με ποδήλατο για παρακολούθηση των μέτρων προώθησης
Δράση / περιγραφή μέτρων	1. Πιλοτική καταγραφή με δομημένο ερωτηματολόγιο των μετακινήσεων με όλα τα μέσα (και με ποδήλατο) στους 50 εργαζόμενους που έλαβαν ποδήλατο από τον Δήμο ¹ 2. Στατιστική επεξεργασία των στοιχείων – αποτελέσματα χρήσης ποδηλάτου 3. Σχεδιασμός έρευνας για εκτεταμένη καταγραφή πλήθους χρηστών ποδηλάτου και ημερήσιων μετακινήσεων – διακύμανση 4. Μόνιμος μηχανισμός καταγραφής των μετακινήσεων με ποδήλατο
Ποιος / Υπευθυνότητα	Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Σερρών (Τμήμα Κυκλοφοριακού Σχεδιασμού & Συγκοινωνίας) με υποστήριξη από το ΤΕΙ Σερρών, το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ΤΕΦΑΑ) Σερρών, τη Διεύθυνση α' βάθμιας εκπαίδευσης και τη Διεύθυνση β' βάθμιας εκπαίδευσης.
Εκροές	Διαχρονικά στοιχεία για την κίνηση και χρήση ποδηλάτων στις Σέρρες
Ορόσημα	-
Χρονικός προγραμματισμός	- τέλη του 2012 ο σχεδιασμός των απαιτούμενων ερευνών πεδίου - Απρίλιος – Μάιος 2013 η πρώτη διεξαγωγή των σχετικών ερευνών πεδίου και - μία φορά το έτος η επαναληπτική εφαρμογή τους
Ανθρώπινοι πόροι	Προσωπικό του Δήμου, φοιτητές των ΤΕΙ Σερρών και ΤΕΦΑΑ Σερρών για τη διεξαγωγή των ερευνών. Διερεύνηση από ΤΕΙ για τη δυνατότητα σχεδιασμού των ερευνών
Πηγή χρηματοδότησης	Δήμος Σερρών Εθελοντικά

¹ Στο Παράρτημα Α παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της πιλοτικής εφαρμογής

Προβλήματα, στόχοι και δράσεις	
Περιγραφή προβλήματος	Διαβούλευση του προτεινόμενου σχεδιασμού κατασκευής ποδηλατοδρόμων στις Σέρρες – προτάσεις
Στόχοι	A. Αυτοψία στην πόλη B. Ενεργός συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τον σχεδιασμό Γ. Συλλογή προτάσεων από την Τοπική Ομάδα Στήριξης (ΤΟΣ) του έργου “ACTIVE TRAVEL NETWORK” μετά από αυτοψία
Δράση / περιγραφή μέτρων	- Διασύνδεση όλων των πόλων έλξης με το δίκτυο (π.χ. Ξενοδοχεία, σχολεία, Κεντρικές λειτουργίες Δήμου κλπ) - Επιλογή οδών χαμηλής κυκλοφορίας αλλά και αποφυγή περιπορειών - Καταγραφή όλων των προτάσεων από τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (ΤΟΣ) του έργου “ACTIVE TRAVEL NETWORK”
Ποιος / Υπευθυνότητα	- Όλα τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (ΤΟΣ) του έργου “ACTIVE TRAVEL NETWORK” (αυτοψία και προτάσεις) - Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Σερρών (συλλογή και επεξεργασία των προτάσεων) ²
Εκροές	Υποβολή προτάσεων από τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (ΤΟΣ) του έργου “ACTIVE TRAVEL NETWORK” είτε συνολικά είτε για διάφορες περιοχές της πόλης
Ορόσημα	Άμεση απόκριση των μελών της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (ΤΟΣ) του έργου “ACTIVE TRAVEL NETWORK”
Χρονικός προγραμματισμός	Μέσα Ιουνίου 2012 η υποβολή των προτάσεων
Ανθρώπινοι πόροι	Αυτοψίες – συναντήσεις του κάθε Εταίρου και σύνταξη προτάσεων (30 ώρες)
Πηγή χρηματοδότησης	Εθελοντικά

Προβλήματα, στόχοι και δράσεις	
Περιγραφή προβλήματος	Το υφιστάμενο δίκτυο ποδηλατοδρόμων είναι μικρό και κακοσυντηρημένο
Στόχοι	A. Επέκταση δικτύου (αρχικά θεσμοθετημένου και στη συνέχεια άλλων διαδρομών) B. Βελτίωση υφιστάμενων υποδομών
Δράση / περιγραφή μέτρων	- Ολοκληρωμένος σχεδιασμός δικτύου και καθορισμός προτεραιοτήτων υλοποίησης, προϋπολογισμού και εύρεση πόρων - Σχεδιασμός βάσει προδιαγραφών - Βελτιώσεις υφιστάμενου με ενίσχυση σήμανσης και πληροφόρησης
Ποιος / Υπευθυνότητα	Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Σερρών, λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (ΤΟΣ) του έργου “ACTIVE TRAVEL NETWORK”
Εκροές	- Ολοκληρωμένο σχέδιο με ξεκάθαρο χρονοπρογραμματισμό - Υψηλό επίπεδο οδικής ασφάλειας - Θετική εικόνα για τις υποδομές και κίνητρο για περαιτέρω χρήση του ποδηλάτου - Μεγαλύτερο μήκος ποδηλατοδρόμων
Ορόσημα	Εκπόνηση μελέτης με ανάθεση σε εξωτερικό μελετητή

² Στο Παράρτημα Β παρουσιάζονται σε χάρτες οι προτάσεις για δίκτυο ποδηλατοδρόμων της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (ΤΟΣ) και της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Σερρών

Χρονικός προγραμματισμός	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάθεση ολοκληρωμένης μελέτης δικτύου ποδηλατοδρόμων : φθινόπωρο του έτους 2012 • Έναρξη υλοποίησης του θεσμοθετημένου δικτύου ποδηλατοδρόμων (σύμφωνα με την αριθ. 721/2008 Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου) : τέλη του έτους 2012 • Έναρξη υλοποίησης του υπολοίπου εκτεταμένου δικτύου που θα προκύψει από την ολοκληρωμένη μελέτη : φθινόπωρο του έτους 2013
Ανθρώπινοι πόροι	Σύνταξη ολοκληρωμένης μελέτης δικτύου ποδηλατοδρόμων (2 μήνες)
Πηγή χρηματοδότησης	Ε.Π. Μακεδονία – Θράκη, ΣΑΤΑ

Προβλήματα, στόχοι και δράσεις	
Περιγραφή προβλήματος	Κακή διαχείριση δημόσιου χώρου
Στόχοι	Α. Διαχείριση της κυκλοφορίας και της στάθμευσης προς όφελος της ενεργούς μετακίνησης Β. Περιορισμός των ΙΧ αυτοκινήτων
Δράση / περιγραφή μέτρων	<ul style="list-style-type: none"> - Ξεκάθαρη πολιτική βούληση υπέρ της ενεργούς μετακίνησης - Επικαιροποίηση της κυκλοφοριακής μελέτης όπου θα ενσωματωθούν οι αναπλάσεις και θα δοθεί έμφαση στους πεζούς, στα ποδήλατα και στις Δημόσιες Συγκοινωνίες. Χώροι Park & ride - Επέκταση της ελεγχόμενης στάθμευσης συνδυαστικά με το προτεινόμενο δίκτυο ποδηλατοδρόμων & τιμολογιακή πολιτική
Ποιος / Υπευθυνότητα	Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Σερρών
Εκροές	<ul style="list-style-type: none"> - Επικαιροποιημένη μελέτη με σαφείς στόχους - Καλύτερη αξιοποίηση της διαθέσιμης υποδομής - Καλύτερες υπηρεσίες των δημοσίων συγκοινωνιών - χώροι park & ride - Ορθολογική τιμολογιακή πολιτική για ελεγχόμενη στάθμευση
Ορόσημα	Επικαιροποίηση της κυκλοφοριακής μελέτης
Χρονικός προγραμματισμός	Ανάθεση μελέτης : φθινόπωρο του έτους 2012
Ανθρώπινοι πόροι	Σύνταξη προκήρυξης (1 ανθρωπομήνας)
Πηγή χρηματοδότησης	Ε.Π. Μακεδονία – Θράκη, ΣΑΤΑ, Πρόγραμμα «Ευφυής Ενέργεια»

Προβλήματα, στόχοι και δράσεις	
Περιγραφή προβλήματος	Κακή οδική συμπεριφορά (έλλειψη σεβασμού στους ποδηλάτες), καταπάτηση ποδηλατοδρόμων από πεζούς (αδιαφορία), χαμηλό επίπεδο οδικής ασφάλειας για ποδηλάτες
Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> - Αλλαγή της νοοτροπίας οδηγών, πεζών και ποδηλατών σε σχέση με τους ποδηλατοδρόμους -Θετική εικόνα για την εκτεταμένη χρήση του ποδηλάτου
Δράση / περιγραφή μέτρων	<ul style="list-style-type: none"> - Δράσεις ευαισθητοποίησης (π.χ. ανασχεδιασμό των ποδηλατοδρομιών, παιδεία) - Εντατικοποίηση της αστυνόμευσης και επιβολή ποινών - Καλύτερη σήμανση - Καμπάνιες ενημέρωσης του κοινού
Ποιος / Υπευθυνότητα	- Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Σερρών σε θέματα σήμανσης, ενημέρωσης του κοινού και δημιουργίας και εκτύπωσης χάρτη ποδηλατοδρόμων για

	<p>ενημέρωση</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τροχαία Σερρών σε θέματα αστυνόμευσης - α' βάρδια και β' βάρδια εκπαίδευση για ενημέρωση στα σχολεία και εκπόνηση προγραμμάτων κυκλοφοριακής αγωγής - Πιλοτική εφαρμογή καθημερινής ομαδικής μετακίνησης με ποδήλατο μαθητών από και προς το 2^ο Γυμνάσιο (ενδεικτικά)
Εκροές	<ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργία και εκτύπωση χάρτη ποδηλατοδρόμων για ενημέρωση - Εκστρατεία ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του κοινού με έμφαση σε θέματα οδικής ασφάλειας (πόσο κινδυνεύουν οι ποδηλάτες) - Διοργάνωση Ενημερωτικής Ημερίδας από το ΤΕΙ Σερρών - Ενημέρωση στα σχολεία - Καλύτερη αστυνόμευση - Αύξηση του ποσοστού των ποδηλατιστών
Ορόσημα	<p>Σχεδιασμός δράσεων ευαισθητοποίησης Δημιουργία ιστοσελίδας για προώθηση σχετικών θεμάτων</p>
Χρονικός προγραμματισμός	<ul style="list-style-type: none"> - Νέα σχολική χρονιά για την πιλοτική μετακίνηση μαθητών από / προς το σχολείο. Διερεύνηση για δωροθέτη ο οποίος θα αναλάβει την παροχή γιλέκων, κρανών κλπ για τους μαθητές - Έναρξη εκστρατειών ενημέρωσης: 2015
Ανθρώπινοι πόροι	<p>Σχεδιασμός και διεξαγωγή καμπάνιας ενημέρωσης κοινού μετά από διαγωνισμό σε εξειδικευμένο ανάδοχο Προετοιμασία χάρτη ποδηλατοδρόμων (60 ώρες)</p>
Πηγή χρηματοδότησης	<p>Ο σχεδιασμός και εκτύπωση του χάρτη εσωτερικά στον Δήμο; διανομή φυλλαδίων εθελοντικά, σχεδιασμός και διεξαγωγή εκστρατειών από το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων του Δήμου Σερρών</p>

Προβλήματα, στόχοι και δράσεις	
Περιγραφή προβλήματος	Οι ποδηλάτες αποθαρρύνονται να χρησιμοποιούν το ποδήλατο σε καθημερινή βάση
Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> - Αλλαγή της νοοτροπίας των χρηστών για καθημερινή χρήση του ποδηλάτου (όχι μόνο για αναψυχή) - Ενημέρωση των πολιτών για τον σχεδιασμό του δικτύου
Δράση / περιγραφή μέτρων	<ul style="list-style-type: none"> - Δράσεις ευαισθητοποίησης και καμπάνιες ενημέρωσης του κοινού (spots, εκδηλώσεις κλπ) - Παροχή κινήτρων για την καθημερινή χρήση του ποδηλάτου - Παροχή κινήτρων για αλλαγή μέσου μεταφοράς (από ΙΧ σε ποδήλατο) - Δημιουργία περισσότερων θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων σε εμφανή σημεία - Δράσεις ενημέρωσης και προώθησης καθημερινής χρήσης του ποδηλάτου στα σχολεία (α' βάρδιας και β' βάρδιας εκπαίδευσης) - Βελτίωση και συντήρηση του υφιστάμενου δικτύου ποδηλάτων
Ποιος / Υπευθυνότητα	<ul style="list-style-type: none"> - Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Σερρών για θέματα ευαισθητοποίησης του κοινού, παροχής κινήτρων για περαιτέρω προώθηση του μέσου και βελτίωσης / συντήρησης του υφιστάμενου δικτύου - Δωροθέτες / «αναγνωρίσιμο» πρόσωπο: ΤΥΔΣ - Επανασχεδιασμός της ποδηλατάδας που γίνεται μία φορά την εβδομάδα: ο «ΜΑΧΗΤΗΣ» - α' βάρδια και β' βάρδια εκπαίδευση για θέματα καθημερινής προώθησης του μέσου στα σχολεία
Εκροές	<ul style="list-style-type: none"> - Εκστρατεία ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του κοινού με έμφαση στα οφέλη από τη συστηματική χρήση του ποδηλάτου - Ενημέρωση για τα περιβαλλοντικά οφέλη από τη μειωμένη χρήση του ΙΧ - Αύξηση του ποσοστού των ποδηλατιστών
Ορόσημα	<p>Προσέγγιση κάποιου «αναγνωρίσιμου» προσώπου για πρωταγωνιστή των spots, αφισών κλπ και αποδοχή του</p>

Χρονικός προγραμματισμός	Δημιουργία και εκτύπωση ενημερωτικού υλικού: άνοιξη του 2013 Έναρξη προετοιμασίας εκστρατειών ενημέρωσης: άνοιξη του 2013 Ενημέρωση: άνοιξη του 2013 Επανασχεδιασμός και θεσμοθέτηση της ποδηλατάδας μία φορά την εβδομάδα: άμεσα Ημερίδες – Διαλέξεις για τα οφέλη από τη συστηματική χρήση του ποδηλάτου: καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με έμφαση την έναρξη του φθινοπώρου και της άνοιξης κάθε έτους Μετρήσεις πριν και μετά για ποσοτικοποίηση της αύξησης του ποσοστού των χρηστών: αρχικές μετρήσεις άμεσα, παρακολούθηση κάθε έτος
Ανθρώπινοι πόροι	Α' και Β' εκπαίδευση, Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων Δήμου Σερρών, Αντιδημαρχία Παιδείας, Αντιδημαρχία Τουρισμού
Πηγή χρηματοδότησης	ίδιοι πόροι, Χορηγοί

4. Ανάλυση λογικού πλαισίου

Ο τελικός έλεγχος της λογικής και της συνοχής του Σχεδίου Δράσης πραγματοποιήθηκε με την Τοπική Ομάδα Στήριξης (ΤΟΣ), όπου εξετάστηκαν θέματα όπως:

- Αν οι δραστηριότητες θα αποφέρουν τις επιθυμητές εκροές
- Αν οι εκροές θα οδηγήσουν σε επίτευξη των επιθυμητών στόχων
- Αν οι στόχοι θα οδηγήσουν στην επίτευξη του επιθυμητού σκοπού
- Πως θα μετρηθεί η επιτυχία και ποιες υποθέσεις έγιναν

Από τη διαδικασία του ελέγχου προέκυψαν περιορισμένες και σημειακές μόνο αλλαγές που οδήγησαν στις απαραίτητες προσαρμογές.

5. Διαβούλευση προσχεδίου

Σε όλες τις συναντήσεις των Κοινωνικών Εταίρων με στόχο τη σύνταξη του Τοπικού Σχεδίου Δράσης (ΤΣΔ), έγινε προσπάθεια, τα όσα αυτό περιλαμβάνει να τυγχάνουν κοινής αποδοχής. Εντούτοις, ακόμη και μέχρι πριν τη δημοσιοποίηση του Σχεδίου μπορεί να υπάρχουν ενστάσεις οι οποίες πρέπει να επισημανθούν. Η διαδικασία διαβούλευσης που προτάθηκε περιλαμβάνει τη διανομή του Τοπικού Σχεδίου Δράσης (ΤΣΔ) σε όλα τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (ΤΟΣ) και την ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Δήμου Σερρών (www.serres.gr).

Και οι δύο παραπάνω ενέργειες υλοποιήθηκαν (η διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις 13 Ιουλίου 2012) χωρίς σχόλια.

6. Έναρξη έργου

Αυτό που προτείνεται είναι η έναρξη να σηματοδοτηθεί από μία μεγάλη και καλά οργανωμένη ανοιχτή δημόσια εκδήλωση, όπου θα κληθούν όλοι οι Κοινωνικοί Εταίροι, οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων αλλά και το απλό κοινό. Η κάλυψη της

εκδήλωσης από τα ΜΜΕ είναι απαραίτητη, ενώ η εκδήλωση θα μπορούσε να συνδυαστεί με κάποιου είδους happening που θα δώσει εορταστικό τόνο.

7. Εμπειρία από την μέχρι στιγμής διαδικασία

Η μέχρι στιγμής εμπειρία μέσα από τη συμμετοχή του Δήμου Σερρών στο έργο, την επικοινωνία με τον Επικεφαλής Εταίρο αλλά και τους υπόλοιπους εταίρους καθώς και τη συνεργασία με τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Στήριξης του έργου είναι :

- Μέσα από την ανταλλαγή εμπειριών και τη μεταφορά της γνώσης ανάμεσα στις συμμετέχουσες πόλεις - εταίρους από διαφορετικές Ευρωπαϊκές χώρες, ο Δήμος Σερρών ενίσχυσε τη γνώση του σε θέματα βιώσιμης αστικής κινητικότητας και προώθησης εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης (ποδηλάτο και πεζή μετακίνηση).
- Από την αρχή του έργου, η συνεργασία με τους εταίρους και ιδιαίτερα με τον Επικεφαλής εταίρο του έργου ήταν ιδιαίτερα επικοινωνιακή.
- Οι κοινωνικοί εταίροι που εμπλέκονται με την ενεργή μετακίνηση ανταποκρίθηκαν άμεσα στο κάλεσμα του Δήμου Σερρών για τη δημιουργία της Τοπικής Ομάδας Στήριξης του έργου. Ο αριθμός των μελών της Τοπικής Ομάδας επιβεβαιώνει το παραπάνω.
- Μέσα από τις συναντήσεις με τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Στήριξης του έργου, η συνεργασία που είχε το προσωπικό του Δήμου μαζί τους για την δημιουργία και ανάπτυξη του Τοπικού Σχεδίου Δράσης μπορεί να χαρακτηριστεί ιδιαίτερα χρήσιμη και επικοινωνιακή και για τις δύο πλευρές καθώς καταγράφηκαν ενδιαφέρουσες προτάσεις/μέτρα για την προώθηση της ενεργούς μετακίνησης και δη του ποδηλάτου. Όλες οι συναντήσεις με τα μέλη της Τοπικής ομάδας Στήριξης έγιναν σε ιδιαίτερο φιλικό και συνεργάσιμο κλίμα.
- Η πιλοτική εφαρμογή που ακολούθησε ο Δήμος Σερρών ήταν μία καλή αρχή για την ενθάρρυνση του προσωπικού του Δήμου στη χρήση του ποδηλάτου όχι μόνο για τη μετακίνησή του από και προς τη δουλειά αλλά και για άλλους σκοπούς (π.χ. αθλητισμό, αναψυχή, κτλ.). Τα αποτελέσματα της πιλοτικής εφαρμογής έδειξαν ότι το προσωπικό του Δήμου ενστερνίστηκε αυτόν τον εναλλακτικό τρόπο μετακίνησης στη ζωή του.
- Μέσα από τη συμμετοχή του Δήμου Σερρών στο έργο έγινε ιδιαίτερα κατανοητό ότι το καλύτερο αποτέλεσμα επιτυγχάνεται μέσα από τη συνεργασία, τη συλλογική διάθεση και επικοινωνία με τους κοινωνικούς εταίρους σε διαρκή βάση.
- Ο Δήμος Σερρών (πολιτική ηγεσία, υπάλληλοι του Δήμου), μέσα από τη συμμετοχή του στο έργο, αποκόμισε ως πολύ θετικό στοιχείο ένα νέο τρόπο εργασίας δια της συνεργασίας.

Θα πρέπει βέβαια να τονιστεί ότι από τις συναντήσεις με τα μέλη της Τοπικής Ομάδας Στήριξης (ΤΟΣ) του έργου, την άμεση επικοινωνία με τους υπευθύνους του Δήμου Σερρών και τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα και δυνατότητες επιτυχούς υλοποίησης του Τοπικού Σχεδίου Δράσης (ΤΣΔ) :

- Υπάρχει ατομική ή/και συλλογική διάθεση για εθελοντική προσφορά αλλά χρειάζεται επιπλέον ενίσχυση, να γίνει πιο έντονη. Να ξεφύγουμε από την

ισχύουσα κατάσταση «Θέλουμε να γίνουν πράγματα αλλά να τα κάνουν οι άλλοι».

- Υπάρχει δυσπιστία ως προς την πολιτική βούληση για υλοποίηση των δράσεων με στόχο την επίτευξη του σκοπού του Σχεδίου Δράσης.
- Υπάρχει δυσκολία ή/και αδυναμία χρηματοδότησης των δράσεων που απαιτούν σημαντικούς πόρους κι αυτός είναι ανασταλτικός παράγοντας. Άρα, χρειάζονται ρεαλιστικοί στόχοι και χρονοπρογραμματισμός.
- Χρειάζεται ενίσχυση, τεχνογνωσία και συστηματικός σχεδιασμός και επάνδρωση μίας υπηρεσίας που θα αναλάβει θέματα ενεργούς μετακίνησης.
- Οι δράσεις που θα αποφασιστούν θα πρέπει να θεσμοθετηθούν ούτως ώστε να μην συνδέονται με τις τυχόν αλλαγές στην πολιτική ηγεσία του Δήμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ ΣΤΙΣ ΣΕΡΡΕΣ: «ΜΕ ΠΟΔΗΛΑΤΟ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ»

Σύνοψη

Οι καθημερινές μετακινήσεις με σκοπό την εργασία είναι αναπόφευκτες μετακινήσεις ρουτίνας και αποτελούν επιβαρυντικό παράγοντα για το περιβάλλον και την κοινωνία ως σύνολο. Οι Σέρρες είναι μία επίπεδη πόλη, ιδανική για μετακίνηση πεζή και με ποδήλατο αλλά η προώθηση της αειφόρου μετακίνησης προς την εργασία (και όχι μόνο) απαιτεί μια μάχη ενάντια στην κρατούσα νοοτροπία και την εξάρτηση από το Ι.Χ. αυτοκίνητο. Οι υπάλληλοι του Δήμου Σερρών δεν αποτελούν εξαίρεση, αποτελώντας μια κρίσιμη μάζα μετακινουμένων καθημερινά.

Σε μια προσπάθεια αντιμετώπισης της αύξησης της χρήσης του ΙΧ αυτοκινήτου ακόμα και για μικρές αποστάσεις, ο Δήμος Σερρών ανέλαβε δράση, αρχίζοντας από το ίδιο του το δυναμικό. Μία ομάδα στόχος από εργαζόμενους στο Δήμο επιλέχθηκε ώστε να αναδείξει τα οφέλη εναλλακτικών μέσων όπως τα ποδήλατα.

Ένας δημοτικός στόλος ποδηλάτων διανεμήθηκε στην ομάδα-στόχο μετά από δέσμευσή τους για χρήση των ποδηλάτων για τη μετακίνηση προς και από το χώρο εργασίας τους. Ένα εκπαιδευτικό σεμινάριο οργανώθηκε για τους συμμετέχοντες στην καμπάνια αυτή για την ορθή και ασφαλή χρήση του ποδηλάτου και συνοδευτικός εξοπλισμός όπως κράνη κλπ διανεμήθηκε. Η διαδικασία συμπλήρωσης ημερολογίου μετακινήσεων για 2 εβδομάδες ανατέθηκε στους συμμετέχοντες και έλαβε χώρα σε δύο φάσεις: 1^η τον Μάρτιο 2012 και 2^η τον Ιούνιο 2012.

Η παροχή ενός εναλλακτικού στο Ι.Χ. αυτοκίνητο μέσου διευκόλυνε την πρωτοβουλία και ήταν ένα κίνητρο για την συμμετοχή σε αυτή. Η καταγραφή των εργασιακών μετακινήσεων ήταν μια καινοτομία και μία καλή πρακτική προς υιοθέτηση, για την αντιμετώπιση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, τη διαχείριση της στάθμευσης και την περιβαλλοντική υποβάθμιση του κέντρου της πόλης. Επιπλέον, ήταν ένα καθημερινό καθήκον που κινητοποιούσε τους συμμετέχοντες και τον κοινωνικό τους περίγυρο να αναθεωρήσουν τις προσωπικές τους πρακτικές μετακίνησης.

Η ομάδα των εμπλεκόμενων εργαζομένων βίωσε την εμπειρία αυτής της παρέμβασης αλλαγής συμπεριφοράς με ενθουσιασμό και η πολλαπλασιαστική επίδραση αυτής της εμπειρίας είναι ορατή μια και χρησιμοποιούν το ποδήλατο που τους δόθηκε και για άλλους σκοπούς μετακίνησης, π.χ. αναψυχή, κάνοντας και άλλους ανθρώπου σαν τους μιμηθούν. Ασχέτως δυσχερειών πιλοτικού και πρακτικού χαρακτήρα, η πρωτοβουλία ήταν επιτυχής δεδομένων των προσπαθειών του εμπλεκόμενου προσωπικού του Δήμου Σερρών, της δέσμευσης των συμμετεχόντων και της ληφθείσας πολιτικής στήριξης. Η ανατροφοδότηση από το ευρύ κοινό ήταν διπλή: το μήνυμα για αειφορία στη μετακίνηση για εργασία λαμβάνεται και η αξιοποίηση του δημοτικού δυναμικού (ανθρώπινου και μη) για ένα καλό σκοπό τυγχάνει μεγάλης εκτίμησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΤΟΣ) ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΩΝ ΣΤΙΣ ΣΕΡΡΕΣ (ΧΑΡΤΕΣ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ : ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΤΟΣ) ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ)

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (24/8/2011)

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (2/3/2012)

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (24/5/2012)

